

Tobera, Marek

"Trybuna Robotnicza' 1945-1980", Katowice 1980 : [recenzja]

Kwartalnik Historii Prasy Polskiej 20/3, 104

1981

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

„Trybuna Robotnicza” 1945—1980, Katowice 1980, ss. 198, ilustr.

Trzydziestopięciolecie istnienia „Trybuny Robotniczej” uhonorowano m.in. wydaniem monografii pisma. Wykorzystano w niej przede wszystkim materiały z plenum KW PZPR w Katowicach (26 III 1980), poświęconego celom i zadaniom tego dziennika, oraz komunikaty i referaty przygotowane na sesję zorganizowaną przez Uniwersytet Śląski, redakcję „Trybuny Robotniczej” i Śląskie Wydawnictwo Prasowe RSW „Prasa—Książka—Ruch” (Katowice, 5 II 1980).

Jubileuszowy klimat przesądził o charakterze omawianej pozycji. Dla prasoznawcy wielce wątpliwej wartości jest jej polityczno-propagandowa otoczka. Z tego punktu widzenia tylko część materiału zasługuje na uwagę.

Tematem artykułu Aliny Słomkowskiej było miejsce „Trybuny Robotniczej” w dziejach prasy PRL, przy czym skoncentrowała się autorka na pierwszych latach powojennych, okresy następnie omawiając w sposób bardziej ogólnikowy. Podkreślony został związek między historią prasy a życiem politycznym kraju oraz konieczność porównania „Trybuny Robotniczej” z pozostałymi gazetami Górnego Śląska i innymi pismami krajowymi.

Józef Mądry przedstawił główne kierunki działalności gazety i scharakteryzował zakres jej zainteresowań. Zwrócił uwagę na propagandową funkcję pisma oraz umiejętne godzenie problematyki regionalnej i krajowej.

Karol Szarowski omówił zagadnienia wydawnicze i kolportażowe „Trybuny Robotniczej”: zmienność systemu mutacji, nakładów, objętości, formatu, cen, a także zasięgu i form rozpowszechniania. Ten tekst dokumentacyjny jest dla prasoznawcy źródłem konkretnych, wymiernych informacji.

Witold Nawrocki zajął się kulturotwórczą rolą „Trybuny Robotniczej” oraz przedstawił toczące się na łamach pisma w minionym trzydziestopięciolecu spory o kształt polskiej kultury; wymienił nazwiska związanych lub współpracujących z gazetą literatów.

Zbigniew Bajka, w oparciu o studia Ośrodka Badań Opinii Publicznej i Ośrodka Badań Prasoznawczych, scharakteryzował społeczny zasięg „Trybuny”, czytelnicze środowisko i recepcję przez nie gazety.

Z innych materiałów zamieszczonych w omawianej pozycji wymienić warto sporządzoną przez Marka Jarzębskiego bibliografię opracowań „Trybuny Robotniczej” oraz spisy laureatów nagród ufundowanych przez pismo, a także listę związanych z nim dziennikarzy.

Marek Tobera